

Advies nr. 58/2019 van 27 februari 2019

Betreft: voorontwerp van besluit van de Regering van de Duitstalige Gemeenschap tot aanpassing van het besluit van de Regering van 20 februari 2014 *tot vaststelling van de nadere regels voor raamovereenkomsten over de subsidiëring van verenigingen en inrichtingen voor personen met een handicap* (CO-A-2019-049)

De Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna de "Autoriteit");

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, inzonderheid op artikel 23 en 26 (hierna "WOG");

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (hierna "AVG");

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van de heer Antonios Antoniadis, minister van Gezin, Gezondheid en Sociale Aangelegenheden van de Duitstalige Gemeenschap ontvangen op 17 januari 2019;

Gelet op het verslag van de Voorzitter;

Brengt op 27 februari 2019 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De minister van Gezin, Gezondheid en Sociale Aangelegenheden van de Duitstalige Gemeenschap, hierna de aanvrager, verzoekt om het advies van de Autoriteit over een voorontwerp van besluit van de Regering van de Duitstalige Gemeenschap tot aanpassing van het besluit van de Regering van 20 februari 2014 *tot vaststelling van de nadere regels voor raamovereenkomsten over de subsidiëring van verenigingen en inrichtingen voor personen met een handicap* (hierna: het voorontwerp van besluit).

Context

2. Het voorontwerp van besluit voert het decreet van 13 december 2016 ¹ (hierna: het decreet) uit. Dit decreet richtte de dienst van de Duitstalige Gemeenschap voor zelfbeschikkend leven op (hierna: de dienst voor zelfbeschikkend leven) die onder meer instaat voor de begeleiding en het opstellen van ondersteuningsplannen voor natuurlijke personen met een zorgbehoefte (bijv. bejaarden of jongeren en volwassenen die door lichamelijke, psychische, verstandelijke of zintuiglijke beperkingen moeilijkheden hebben om te participeren in de samenleving²). Op 21 september 2016 bracht de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer (hierna: de Commissie), de rechtsvoorganger van de Autoriteit, het advies nr. 47/2016 uit over dit decreet³.
3. De rechtsgrond van het voorontwerp van besluit zou liggen in een toekomstig artikel 14, § 3 van ditzelfde decreet dat echter nog niet is aangenomen, noch aan de Autoriteit is voorgelegd (zo blijkt uit de begeleidende nota van de Regering van de Duitstalige Gemeenschap)⁴.
4. Het voorontwerp van besluit wijzigt een uitvoeringsbesluit van 20 februari 2014⁵ (hierna: het uitvoeringsbesluit). Dit uitvoeringsbesluit voorziet in een regeling die ertoe strekt om krachtens artikel 12 van het decreet erkende dienstverrichters, te subsidiëren binnen het kader van een af te sluiten raamovereenkomst met de dienst voor zelfbeschikkend leven⁶.

¹ Decreet van 13 december 2016 *tot oprichting van een dienst van de Duitstalige Gemeenschap voor zelfbeschikkend leven*, B.S., 30 januari 2017.

² Zie artikel 3, 3° van het decreet voor haar toepassingsgebied *ratione personae*.

³ Advies nr. 47/2016 van de Commissie van 21 september 2016, te raadplegen via deze link: https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/advies_47_2016_0.pdf.

⁴ http://www.ostbelgienlive.be/desktopdefault.aspx/tabid-255/620_read-55230/.

⁵ Besluit van de Regering van 20 februari 2014 *tot vaststelling van de nadere regels voor raamovereenkomsten over de subsidiëring van verenigingen en inrichtingen voor personen met een handicap*, B.S., 30 april 2014.

⁶ Zie advies nr. 54.865/1 van de Raad van State van 20 januari 2014, te raadplegen via deze link: <http://www.raadvst-consetat.be/dbx/adviezen/54865.pdf#search=54.865%2F1> (uitsluitend beschikbaar in het Nederlands of Duits).

5. Het voorontwerp van besluit richt een derdebetalersregeling in waarbij de subsidies voor de personeels- en de loonkost van erkende dienstverrichters rechtstreeks worden uitbetaald aan de werknemers van deze dienstverrichters door de dienst voor zelfbeschikkend leven⁷. Voor de praktische implementatie zal de dienst voor zelfbeschikkend leven haar bestaande salarisadministratieprogramma gebruiken, dat momenteel wordt gebruikt voor de salarisberekening van haar eigen medewerkers. De rechtstreekse uitbetaling van de lonen aan de werknemers van gesubsidieerde, erkende dienstverrichters noodzaakt ook de verwerking van een aantal persoonsgegevens die het voorontwerp van besluit in artikel 4 opsomt.
6. In het voorliggende advies houdt de Autoriteit ook rekening met de mate waarin de aanvrager navolging gaf aan de opmerkingen geformuleerd door de Commissie in haar advies nr. 47/2016.

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Doeleinde

7. Volgens artikel 5.1.b) AVG is de verwerking van persoonsgegevens enkel toegestaan voor welbepaalde uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden.
8. Krachtens artikel 22 van de Grondwet zijn de nagestreefde doeleinden essentiële elementen die de formele wet of het decreet zelf moeten vastleggen⁸. De doeleinden van het voorontwerp van besluit worden bijgevolg afgebakend door het decreet. In het advies nr.47/2016 oordeelde de Commissie dat de doeleinden van het decreet legitiem, welbepaald en uitdrukkelijk omschreven waren⁹.
9. De verwerking van persoonsgegevens van de werknemers van erkende dienstverrichters door de dienst voor zelfbeschikkend leven in het kader van de voorgestelde derdebetalersregeling, is echter niet redelijkerwijze voorzienbaar gelet op de huidige decretale grondslag. De Autoriteit benadrukt de noodzaak om het voorgenomen artikel 14, § 3 zo snel mogelijk in te voegen om dit bijkomende doeleinde ondubbelzinnig in het decreet te verankeren.

⁷ De regeling geldt uitsluitend voor de erkende dienstverrichters die vallen onder Paritair Subcomité 319.02 - voor de opvoedings- en huisvestingsinrichtingen en -diensten van de Franse Gemeenschap, het Waalse Gewest en de Duitstalige Gemeenschap.

⁸ Advies nr. 34/2018 van de Commissie van 11 april 2018, randnummer 31, te raadplegen via deze link: https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/advies_34_2018.pdf.

⁹ Advies nr. 47/2016 van de Commissie van 21 september 2016, randnummer 7.

2. Rechtsgrondslag

10. Elke verwerking van persoonsgegevens moet steunen op een rechtsgrondslag in de zin van artikel 6 AVG. De verwerking van bijzondere categorieën van persoonsgegevens, waaronder gegevens over gezondheid, is volgens artikel 9.1 AVG principieel verboden. Dit verbod is niet van toepassing indien de verwerkingsverantwoordelijke zich kan beroepen op één van de rechtvaardigingsgronden van artikel 9.2 AVG.
11. Voor zover de dienst voor zelfbeschikkend leven geen bijzondere categorieën van persoonsgegevens of strafrechtelijke gegevens verwerkt, kan de verwerking steunen op de rechtsgrond vervat in artikel 6.1.c) AVG: de verwerking is noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust. Dit geldt voor zover de aanvrager de derdebetalersregeling een decretale grondslag kan geven zoals vermeld in randnummer 8 van dit advies.
12. De Autoriteit stelt vast dat de lijst van persoonsgegevens opgesomd in artikel 4 van het voorontwerp van besluit ook gegevens over de gezondheid bevat. De verwerking van deze bijzondere categorieën van persoonsgegevens vindt plaats conform artikelen 9.2.h) en 9.3 AVG, zoals bevestigd door artikel 44 van het decreet dat luidt als volgt: "*de verwerking van gegevens over de gezondheid van de betrokken personen geschiedt onder de verantwoordelijkheid van een beroepsbeoefenaar uit de gezondheidszorg die werkzaam is in de Dienst*". De Autoriteit wijst de aanvrager volledigheidshalve op de waarborgen die de verwerkingsverantwoordelijke, in dit geval de dienst voor zelfbeschikkend leven, bij iedere verwerking van gegevens over de gezondheid moet implementeren krachtens artikel 9 WVG.

3. Proportionaliteit

13. Artikel 5.1.c) AVG bepaalt dat persoonsgegevens beperkt moeten zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt („minimale gegevensverwerking”).
14. De categorieën van persoonsgegevens zijn essentiële elementen die de formele wet of het decreet zelf moet vastleggen. Artikel 45 van het decreet somt de categorieën van persoonsgegevens op die de dienst voor zelfbeschikkend leven, de inspecteurs en externe deskundigen kunnen verwerken voor zover deze noodzakelijk zijn voor de uitvoering van hun respectieve taken. Artikel 45, laatste lid van het decreet bepaalt dat de Regering de gegevenscategorieën vermeld in het eerste lid en de duur van de gegevensverwerking preciseert na advies van de Autoriteit. Concreet gaat het om de volgende categorieën van persoonsgegevens:

- 1° identiteitsgegevens en contactgegevens van de gebruiker;
- 2° identiteitsgegevens en contactgegevens van de vertegenwoordiger van de gebruiker;
- 3° gegevens over het schoolbezoek of, naargelang van het geval, de opleiding van de gebruiker;
- 4° gegevens over de gezinssituatie van de gebruiker;
- 5° gegevens over de sociale en financiële situatie van de gebruiker;
- 6° gegevens over de vrijetijdsbesteding en interesses van de gebruiker;
- 7° gegevens over de gezondheid en de ontwikkeling van de gebruiker;
- 8° gevoelige (lees: bijzondere categorieën van) persoonsgegevens van de gebruiker;
- 9° gerechtelijke persoonsgegevens van de gebruiker.

15. Artikel 45 van het decreet bepaalt bijgevolg de categorieën van persoonsgegevens die de dienst voor zelfbeschikkend leven kan verwerken *van de gebruikers*, maar niet deze van de werknemers van erkende dienstverrichters. Vanuit dit oogpunt acht de Autoriteit het noodzakelijk om het decreet te amenderen door in artikel 45 een 10° in te voegen dat kan luiden als volgt: *"de persoonsgegevens van de werknemers van erkende dienstverrichters die noodzakelijk zijn voor de uitbetaling van hun loonsubsidie in het kader van de derdebetalersregeling zoals vermeld in artikel 14, § 3 van dit decreet"*.

16. Artikel 4 van het voorontwerp van besluit somt eenentwintig soorten persoonsgegevens op die de dienst voor zelfbeschikkend leven verwerkt in het kader van het specifieke doeleinde van de implementatie van de derdebetalersregeling. Deze persoonsgegevens slaan op zowel de professionele als de sociale toestand van de betrokken werknemer. De Autoriteit stelt vast dat het merendeel van deze persoonsgegevens noodzakelijk zijn om de correcte uitbetaling van de loonsubsidie mogelijk te maken. De Autoriteit is van oordeel dat het gegeven "inkomen van de partner" haar niet als proportioneel voorkomt, tenzij dit gegeven daadwerkelijk nodig is voor de eigenlijke berekening van de subsidie. Hoewel de meeste persoonsgegevens dus in verhouding staan tot het doeleinde, benadrukt de Autoriteit de noodzaak om zowel dit doeleinde als de overkoepelende categorie van deze persoonsgegevens op te nemen in het decreet, zoals aangegeven in randnummers 8 en 14 van dit advies.

4. Bewaartermijn

17. Volgens artikel 5.1.e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk om de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt, te bereiken.

18. Artikel 47 van het decreet stelt dat persoonsgegevens niet langer dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van een welbepaald doeleinde mogen verwerkt worden. In navolging van het advies nr. 47/2016 van de Commissie voegt artikel 45, *in fine* van het decreet hieraan toe dat de Regering de duur van de gegevensverwerkingen preciseert¹⁰.
19. Het voorontwerp van besluit geeft hieraan uitvoering door te bepalen dat voor deze specifieke verwerking de persoonsgegevens maximaal worden bewaard tot tien jaar nadat de werknemer de erkende dienstverrichter heeft verlaten, in zoverre een andere wettelijke bepaling geen langere bewaartermijn voorschrijft. De Autoriteit neemt akte van deze regeling.

OM DEZE REDENEN

oordeelt de Autoriteit dat de aanvrager de onderstaande aanpassingen moet doorvoeren opdat het voorontwerp van besluit voldoende waarborgen zou bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft:

- het doeleinde van de uitbetaling via een derdebetalersregeling uitdrukkelijk op te nemen in het decreet (randnummer 9);
- het decreet te amenderen door in artikel 45 een 10° in te voegen dat zou kunnen luiden als volgt: "*de persoonsgegevens van de werknemers van erkende dienstverrichters die noodzakelijk zijn voor de uitbetaling van hun loonsubsidie in het kader van de derdebetalersregeling zoals vermeld in artikel 14, §3 van dit decreet* (randnummer 15).

(get.) An Machtens
Wvd. Administrateur

(get.) Willem Debeuckelaere
Voorzitter,
Directeur Kenniscentrum

¹⁰ Advies nr. 47/2016 van de Commissie van 21 september 2016, randnummer 17.